

24 می 2016

داکتر سید عبدالله کاظم

نگاهی مختصر به فعالیت های "آستان قدس رضوی" - یکی از بزرگترین نهاد موقوفی جهان اسلام

از مدتهاست که موضوع نفوذ فرهنگی ایران در افغانستان مطرح بحث اکثر افغان ها در داخل و خارج کشور است و تعداد زیاد تحلیلگران افغان این موضوع را طی مقالات و مصاحبات متعدد از جوانب مختلف مورد بررسی قرار داده اند. این موضوع خاصاً پس از آنکه جار و جنجال ها در مورد انتقال لین برق مسما به "توتاپ" از مسیر بامیان بجای سالنگ به وجود آمد، بیشتر گردید. نخست اعتراضاتی که از جانب یک جوان هزاره حین کنفرانس رئیس جمهور اشرف غنی در لندن به شکل یک عمل قبلاً پلان شده صورت گرفت و در عین زمان راه اندازی یک مظاهره در آنجا در جوار محلی که آقای غنی بیانیه میداد، موجی از مباحثات داغ و جدی را دامن زد. به تعقیب آن راه اندازی مظاهره بزرگ بتاریخ 27 ماه ثور در کابل که جمعیت انبوه مردم را به جاده های شهر کشانید، بار دیگر اذهان را متوجه دست های نامرئی بیرونی در شکل دهی همچو جریانات ساخت و سوء ظن ها را مبنی بر نقش ایران در تحریک و دامن زدن این رویدادها بیشتر سر زبانها انداخت که منجر به بحث های جدی برله و برعلیه آن بین مردم و نیز در رسانه ها گردید که هنوز هم سلسله آن دوام دارد. در این یکی دو روز اخیر موضوع کشته شدن ملا اختر محمد منصور رهبر یک گروه طالبان افغان که گفته میشود بنام "ولی محمد" با پاسپورت پاکستانی از ایران به بلوچستان در حال برگشت بود و بوسیله یک طیاره بدون پیلوت امریکائی هدف قرار گرفت، رفت و آمد های مکرر او به ایران سؤالهای دیگر را مبنی بر نقش ایران در تقویه مخالفان دولت افغانستان مطرح می سازد که در خور توجه قرار دارد.

چند روز قبل مقاله از یک هموطن را در پورتال وزین افغان جرمن آنلاين خواندم که نوشته بود: «بسیاری از وندوستان افغان خطرانی را از جانب پاکستان بزرگترین و یگانه خطری میدانند که متوجه افغانستان است. همانطوری که ما افغانها متأسفانه در بسیار موارد و محاسبه ها کوتاه آمده ایم و فراتر از جای پای دیده نتوانسته ایم، در این مورد نیز تمام تیررس های ما متوجه یک دشمن آشکار است و آغاز و ختم دنیا را در محدوده خباثت های حکام پنجاب می بینیم و اما دشمن خطرناکتر یعنی ایران را اکثراً فراموش میکنیم....»

د پانو شمیره: له 1 تر 9

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاره ده ، هبله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

نویسنده آن مقاله محترم آقای خاکسار افغان (!) با طرح این سؤال که «ایران برای افغانستان دشمن خطرناکتر از پاکستان و چرا؟» چنین می نویسد: «ایران خود را در گذشته ها و امروز جغرافیای بزرگتر از آن میدانند که هست. ایرانیان، ایران کنونی را مرکز جغرافیایی آریایی ها و افغانستان را بنام خراسان ولایت وابسته به آن میدانند؛ ایران خود را مرجع و مستحق رهبری جهان اسلام میدانند و تابعیت افغانستان (همسایه مسلمان شرقی) را ازین استحقاق حق مطلق خود میدانند؛ ایران خود را در عرصه های تاریخ، تمدن، زبان، فرهنگ، هنر... مرکز[دانسته] و منطقه از جمله افغانستان را از اقمار خود می پندارد؛ ایران به وراثت خونی در رهبری سلف و خلف اسلام معتقد است و با "یک دندگی" خود را وارث مسحق دانسته ازین طریق اهل تشیع جهان را تابعین خود می شمارد؛ ایران با بی شرمی ادعای اینرا دارد که خود برادر بزرگ و هزارگان افغانستان و پاکستان برادران کوچک هستند.» موصوف در ادامه می نویسد: «ایران برای هسته گذاری های توسعه طلبانه، تفوق طلبانه و استعماری خود بخصوص در میان هزاره ها و تاجکان هموطن ما برمشتی از دلالات و تیکه داران ملیتی، قومی، مذهبی و سیاسی از سالها بدینسو سرمایه گذاری نموده، قشر از خود بیگانه سیاسی و تنظیمی ... را به وجود آورده.... و اکنون زیر هر نامی حاصل آنرا می بردارد.»

اکنون اگر ثابت شود که ملا اختر محمد منصور نیز ضمن رفت و آمد های مکرر خود به ایران از حمایت مراجع آن کشور برخوردار بود و بدانوسیله به تقویه گروپ خود می پرداخته است، آنوقت واضح میشود که دست ایران از جوانب مختلف در بی ثباتی افغانستان دراز مییابد. اینکه این همه فعالیت ها در ایران بوسیله کدام مراجع و سازمانهای آن کشور پیشبرده میشود، سؤالیست که باید بر آن غور و تعمق کرد.

همانطوری که در پاکستان سه مرجع یعنی حکومت پاکستان، سازمان استخبارات نظامی آن کشور و نیز احزاب و حلقات سیاسی - اسلامی غیرحکومتی آن درمسائل افغانستان نقش دارند، در ایران نیز حکومت آن کشور با سیاست ظاهراً دوستانه عمل میکند، درحالیکه سپاه پاسداران در جلب و جذب افغانها و کشانیدن شان در جنگ های فرا منطقوی فعالیت دارد و مثل آی اس آی احتمالاً در افغانستان نیز به حمایت از مخالفان مسلح دولت می پردازد، طوریکه بارها سلاح های ساخت ایران از نزد مخالفان بدست آمده است، و اما چنانکه شایع است، نقش نفوذ فرهنگی و مذهبی را به حیث یک وسیله مهم جهت ایجاد "ستون پنجم" یک مؤسسه بزرگ و پرقدرت دیگر ایران بنام "آستان قدس رضوی" در افغانستان پیش می برد.

این سازمان که از نظر قدرت مثل یک حکومت قوی و مستقل در ایران نقش بازی میکند، در چند ولایت افغانستان دارای شعب و نمایندگی ها بوده و بعضاً زیر نام کمک های "بشر خواهانه" بطور علنی فعالیت دارد و در عین زمان برای یک تعداد جوانان افغان در پوهنتون ها و مراکز تعلیمی در مشهد و حواشی آن زمینه های تحصیل را فراهم میکنند و به این طریق به جلب و جذب آنها می پردازد و نیزبیک عده دیگر از جمله مهاجران افغان در آنجا به اشکال و انواع مختلف کمک مینماید تا ذهنیت

شانرا پس از برگشت به وطن به سمت اهداف خود تغییر دهد و حتی شایع است که این مؤسسه برای خرید خانه و زمین در هرات و جاهای دیگر و نیز برای تجمعات خاص مذهبی در افغانستان کمک های پولی میکند.

به هدف معرفی این سازمان بزرگ و پر قدرت خواستم توجه را به گزارشی جلب کنم که چندی قبل تحت عنوان "آستان قدس؛ در بزرگترین نهاد موقوفی جهان اسلام چه می‌گذرد؟" در سایت فارسی بی بی سی بتاریخ 6 مارچ 2016 (16 حوت 1394) به نشر رسیده بود و از چگونگی پهنا و عظمت این مؤسسه در ساحات مختلف بحث میکرد. در این مقاله میخواهم مختصر این گزارش را خدمت تقدیم دارم تا هموطنان بدانند که بسا مواقع همین مؤسسات کمکی در پشت پرده عامل بسا فعالیت های سیاسی می باشند و فعالیت های آنها به هیچ وجه از فعالیت های سازمان استخباراتی پاکستان کمتر خطرناک برای کشور ما نیستند. اینک مختصر گزارش (تذکر- متن گنج‌انیده شده در بین ناخنک ها به همان شیوه اصلی گزارش یعنی فارسی ایرانی اقتباس گردیده است):

«آستان قدس رضوی اگر ثروتمندترین مجموعه اقتصادی ایران نباشد، به گفته مسئولان آن بزرگترین نهاد موقوفی جهان اسلام است. اداره تمام نذورات و موقوفات امام هشتم شیعیان به عهده آستان قدس است. با وجود فعالیت های اقتصادی فراگیرش به دولت مالیات نمی‌دهد و برای این معافیت نامه‌ای از آیت الله خمینی دارد که هنوز هم دست دولتی‌هایی را که چشم به این آستان دوخته اند، بسته است. نه تنها مالیات نمی‌دهد، بلکه می‌گوید دولت باید سالی 300 تا 400 میلیارد ریال بابت اجاره زمین های موقوفی به این آستان پول بدهد. بیش از 13 هزار هکتار از مساحت 31 هزار هکتاری شهر مشهد یعنی بیشتر از 43 درصد از کل مساحت شهر جزو موقوفات آستان قدس رضوی است. اما این موقوفات محدود به مشهد و خراسان نیست و آستان قدس در سرتاسر ایران زمین و باغ و چاه و قنات دارد؛ از آذربایجان شرقی و غربی و گلستان و گیلان تا تهران و سمنان و یزد و کرمان. 300 هزار مستاجر در اراضی موقوفی خود دارد و برآوردهایی هست که ارزش تقریبی زمین های آستان را 20 میلیارد دلار تخمین می‌زند.»

در باره سوابق تاریخی این آستان در گزارش آمده است که: «سابقه تاریخی آستان قدس و تولیت آن که در 35 سال گذشته با نام عباس واعظ طبسی گره خورده، به زمان صفوی ها برمی‌گردد. در آن زمان شاهان تولیت آستان را برمی‌گزیدند، اکنون ولی فقیه عهده‌دار این کار است. اما با وجود سابقه چند صد ساله آستان، در دوران تولیت عباس واعظ طبسی بود که حریم آستان از حرم امام رضا بسیار فراتر رفت و بدل به نهادی شد که منتقدان، آن را 'امپراتوری آستان' و تولیتش را 'والی خراسان' لقب داده‌اند.»

آستان قدس رضوی بطور کل در پنج بخش فعالیت دارد: «بخش اجتماعی - آموزشی؛ بخش فرهنگی - رسانه ای؛ بخش پزشکی - بیمارستانی؛ بخش خدماتی - زیارتی و بالاخره بخش اقتصادی» که فعالیت

در بخش اقتصادی بسیار وسیع بوده و در 8 ساحه متمرکز میباشد. اینک معلومات مختصر در باره فعالیت های آن در هر بخش تقدیم میشود (برای مزید معلومات به لینک مربوطه در ختم مقاله کلیک کنید) :

در بخش «اجتماعی - آموزشی» : آستان دارای سه مرکز تعلیمی به سویه عالی میباشد: «دانشگاه امام رضا: این دانشگاه غیردولتی اوآخر دهه 1370 تاسیس شده و هم اکنون در سه دانشکده فنی و مهندسی، معماری و هنرهای اسلامی، و تربیت بدنی، نزدیک به چهار هزار دانشجو دارد.

دانشگاه علوم اسلامی رضوی: این دانشگاه از اواسط دهه 1360 تاسیس شده و بر مطالعات اسلامی، فقه و حقوق متمرکز است. به دانشجویان همزمان با دروس دانشگاهی دروس حوزه‌های علمیه نیز تدریس می‌شود. این دانشگاه کمی بیش از هزار دانشجو دارد و تحصیل در آن رایگان است.

دارالقرآن: در این مرکز انواع کلاس‌های آموزشی مذهبی برگزار می‌شود.

موسسه تربیت بدنی آستان قدس رضوی: این موسسه اواسط دهه 1370 تاسیس شده است و هم اکنون در چهار مجتمع مختلف، که در مجموع حدود 25 هکتار مساحت دارند فعالیت می‌کند. سه زمین چمن، چندین سالن چندمنظوره، بزرگترین سالن تیراندازی ایران و چندین استخر در اختیار تربیت بدنی آستان قدس است.»

در بخش «فرهنگی - رسانه‌ای»: این بخش مشتمل بر موزیم، روزنامه، مرکز خبرگزاری آنلاین، مرکز نشر کتاب و یک بنیاد تحقیقاتی اسلامی است که فعالیت‌های آن زیر نظر یک شورای عالی فرهنگی اداره و منسجم میشود.

«موزه‌های آستان قدس» در حرم امام رضا سه موزیم موقعیت دارد که در آنها گنجینه‌های آثار تاریخی، پوسته، پول کاغذی، اسلحه، قالین، نسخه‌های قدیمی از قرآن مجید، اسناد تاریخی، نسخه‌های خطی و دیگر آثار «یادگاری» نگهداری میشوند. برعلاوه آستان قدس چهار موزه دیگر و چندین کتابخانه نیز دارد. «روزنامه قدس» از سال 1366 آغاز شده و این روزنامه به طور سراسری توزیع می‌شود و «آستان نیوز» مرکز خبرگزاری آنلاین آستان است که عمدتاً به اطلاع رسانی درباره امور این نهاد می‌پردازد. همچنان «انتشارات آستان قدس رضوی» تاکنون بیش از 1700 عنوان کتاب منتشر کرده است. از همه مهمتر «بنیاد پژوهش‌های اسلامی» است که در آن در حدود 170 نفر در نزدیک به 20 تیم تحقیقاتی مختلف از قرآن و حدیث گرفته تا نجوم و جغرافیا و ترجمه زبان‌های اروپایی فعالیت دارند.

در بخش «پزشکی - دارویی»: آستان در این ساحه فعالیت بسیار گسترده دارد و مشتمل است از:

«دارالشفای امام رضا» که شفاخانه بزرگ دارای کلینیک‌های اختصاصی بوده و در ساحه بیش از چهار هزار مترمربع در نزدیکی حرم امام رضا قرار دارد و عمدتاً به ارائه خدمات صحی به بیش از سه

هزار زائر در روز می پردازد. «بیمارستان رضوی» مرکز دیگر است که در سال 1380 در ساحه به وسعت 39 هکتار نزدیک به 90 هزار متر مربع اعمار گردیده است. همچنان «موسسه خدمات دارویی رضوی» در نزدیکی حرم امام رضا واقع است که روزانه به حدود هزار نفر خدمات ارائه می‌دهد. شرکت دواسازی «ثامن» نیز یکی دیگر از موسسات مربوط این بخش آستان میباشد.

در بخش «خدماتی- زیارتی»: آستان قدس رضوی نذرها و موقوفه‌های مردم را دریافت می‌کند و نیز برای کسانی که امکان سفر به مشهد را ندارند و میخواهند کسی به نیابت از آنها حرم امام رضا را زیارت کند، آستان قدس خدمات «زیارت نیابتی» را انجام میدهد و در عین زمان آستان با پخش صدا و تصویر حرم امام هشتم شیعیان به طور زنده در اینترنت زمینه "زیارت مجازی" را برای علاقمندان فراهم میکند.

در بخش «سازمان اقتصادی رضوی»: میتوان گفت که این بخش از مهمترین و بزرگترین ساحه فعالیت آستان بوده و مسئولیت اداره بیش از 89 شرکت و مؤسسه را بر عهده دارد که در 44 مورد بیشتر از 50 فیصد سهام آن شرکتها را مالک است. سابقه بعضی از این شرکتها که موقوفی هستند به دهه‌ها پیش برمی‌گردد، اما در دهه 1370 و اوایل 1380 شمسی بود که در جوار شرکتهای قدیمی، شرکت‌های جدید برای «تأمین و ایجاد مالی و اقتصادی مطمئن برای فعالیت های فرهنگی و اهداف عالی» آستان زنجیروار ایجاد شدند.

«سال 1377 فعالیت‌های اقتصادی آستان رسماً از دیگر فعالیت‌ها جدا شد و در پی آن سازمان اقتصادی رضوی در اوایل سال 1383 ثبت شد. در حال حاضر این موسسه که تعداد کارکنان آن به حدود 12 هزار نفر می‌رسد، برای کسب عنوان "بزرگترین مجموعه اقتصادی ایران" با "قرارگاه خاتم‌الانبیا" متعلق به سپاه پاسداران و "بنیاد تعاون ناجا" وابسته به نیروی انتظامی رقابت می‌کند. سازمان اقتصادی به گفته خود آستان قدس رضوی "یکی از بزرگترین هولدینگ‌های اقتصادی ایران به ویژه در شرق کشور" به شمار می‌آید».

«فراگیر بودن فعالیت‌های اقتصادی آستان، آن را به مجموعه‌ای تبدیل کرده که به نظر می‌آید قادر است تقریباً در هر زمینه‌ای خود نیازهایش را تأمین کند. همین باعث شده که منتقدانش آن را به "کشوری مستقل و خودکفا" تشبیه کنند. معاف بودن این شرکتها از مالیات حتی صدای نمایندگان محافظه‌کاری مانند احمد توکلی را هم در آورده که می‌گوید: "همه شرکتهای تولید فرس یا خودروسازی یا داروسازی یا صنایع غذایی کشور، مکلفند 25 درصد سود سالانه خود را به عنوان مالیات بپردازند اما شرکت تولید فرس رضوی یا داروسازی ثامن یا شهاب خودرو یا شرکتهای صنایع غذایی رضوی از این هزینه معاف اند و بنابراین می‌توانند بدون بهره وری بالاتر، قیمت محصولات خود را پایین‌تر از رقبا قرار دهند. بگذریم از اینکه بیشتر این شرکتها از زمین‌های وقفی یا کم اجاره و تسهیلات بانکی ارزان قیمت استفاده می‌کنند که در نتیجه حاشیه سود آنها را بالاتر برده است و رقابت را نابرابرتر میکند».

فعالیت اقتصادی این سازمان به چند حوزه تقسیم شده که شرکتی مادر مسئولیت هر حوزه را با شرکت‌های مربوطه آن به عهده دارد: « - عمران و ساختمان؛ - مالی و تجاری؛ - کشاورزی و دامپروری، - صنایع غذایی؛ - صنعت و معدن؛ - خودرو سازی؛ - انرژی؛ - فناوری و اطلاعات.»

1 - در ساحه «عمران و ساختمان»: شرکت‌های مربوط استان عبارت اند از: - شرکت ساختمانی بتن [کانکریت] و ماشین قدس رضوی؛ - شرکت مسکن و عمران قدس رضوی؛ - شرکت مهندسان مشاور و شهرسازی استان قدس رضوی، - شرکت مهندسی آب و خاک قدس رضوی؛ - شرکت کارخانجات بنای سبک قدس رضوی.

«فعالیت‌های عمرانی و راه سازی استان قدس که زمانی محدود به حرم و مشهد و نهایتاً خراسان بود، اکنون به خارج از ایران هم رسیده است. به گفته مسئولان سازمان در اوایل سال 1394 حدود دو میلیون متر مربع پروژه جدید عمرانی در حوزه‌های مختلف از سوی استان در حال اجرا است. تابستان سال گذشته هم یکی از مسئولان شرکت مسکن و عمران قدس رضوی گفت که استان قدس در 36 سال گذشته 130 پروژه عمرانی و ساختمانی انجام داده که در بیش از 100 مورد به بهره برداری رسیده است. فرودگاه بین‌المللی سرخس، بخشی از راه آهن مشهد- بافق، آزاد راه [شاهراه (Freeway)] شمالی مشهد، پارکینگ طبقاتی صحن رضوی، ساخت مراکز تجاری بزرگی مانند "مشهد مال" بخشی از پروژه‌های داخلی عمران و ساختمان استان قدس است.»

2 - در ساحه «مالی و تجاری»: «مؤسسه اعتباری رضوی» که هدف آن بیشتر رفع مشکلات مالی شرکت‌های مربوط استان میباشد، خدمات و تسهیلات رامختص به کارکنان و شرکت‌های استان قدس انجام میدهد و معاشات تقریباً 700 نفر از کارکنان و مامورین متقاعد استان بوسیله این مؤسسه پرداخت می‌شود.

«شرکت کارگزاری رضوی» بورس کالا و اوراق بهادار استان قدس است. به گفته مدیر عامل آن: «این شرکت در سال 1393 حدود 9 هزار میلیارد ریال اوراق بهادار و مشارکت خرید و فروش کرده است. شرکت کارگزاری رضوی عمدتاً در چهار حوزه پتروشیمی، قیر و فرآورده‌های نفتی، کشاورزی و صنعت و معدن فعال است.» این شرکت در منطقه سرحدی "سرخس" بین ترکمنستان و ایران به وسعت 5200 هکتار گدام و ترانزیتی را اعمار نموده که به گفته مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی سرخس: «استان قدس رضوی برای راه اندازی واحدهای صنعتی و تامین زیرساخت‌های منطقه بیش از 500 میلیارد تومان هزینه کرده است. سرمایه گذاری بخش خصوصی در این منطقه هم حدود 370 میلیارد تومان برآورد شده است. به گفته مسئولان منطقه ویژه سرخس در 9 ماه اول سال 1394 حدود 50 هزار تن کالا صادر کرده که گفته می‌شود در مقایسه با مدت مشابه سال قبل 10 برابر افزایش یافته است.»

3 - در ساحه «کشاورزی و دامپروری» [زراعت و مالداري]: شرکت‌های مربوط استان عبارت اند از: - شرکت کشاورزی رضوی؛ - شرکت کشاورزی و موقوفات چناران؛ - شرکت کشت و صنعت

اسفراين؛ - شرکت کشت و صنعت انابد؛ - شرکت کشت و صنعت سرخس؛ - موسسه باغات آستان قدس رضوی؛ - موسسه کشت و صنعت مزرعه نمونه؛ - موسسه موقوفات و کشاورزی جنوب خراسان؛ - موسسه موقوفات و کشاورزی سمنان؛ - موسسه دامپروری صنعتی قدس رضوی.

علاوه بر زمین‌های زراعتی و تاسیسات مالداری، حجم قابل توجهی از چاه‌ها، قنات‌ها و آب‌های زیرزمینی در سرتاسر ایران وقف آستان قدس رضوی است که برطبق تخمین‌ها: «آستان قدس رضوی حدود 400 صد هزار هکتار باغ و زمین کشاورزی در اختیار دارد. این موقوفات منحصر به خراسان نیست و در مناطق مختلف کشور از جمله استان‌های شمالی، کرمان، یزد، قزوین، تهران، فارس و اصفهان پراکنده است. به گفته سرپرست موسسه کشاورزی رضوی، سالانه 30 هزار تن انواع محصولات کشاورزی و دامی در این موسسه تولید می‌شود. موسسه دامپروری قدس رضوی بیش از 13000 راس گاو دارد و می‌گوید 25 درصد شیر صنعتی استان خراسان را تولید می‌کند. سرپرست موسسه باغات آستان قدس رضوی هم می‌گوید که حدود 700 هکتار از اراضی شهر مشهد و حومه آن را باغات موقوفه آستان تشکیل می‌دهد.»

4 - در ساحه «محصولات غذایی و دارویی» [دواسازی]: شرکت‌های مربوط آستان عبارت‌اند از: - شرکت نان قدس رضوی؛ - شرکت آرد قدس رضوی؛ - شرکت خمیرمایه رضوی؛ - شرکت فرآورده‌های غذایی رضوی؛ - شرکت فرآورده‌های لبنی رضوی؛ - شرکت قند آبکوه؛ - شرکت قند تربت حیدریه؛ - شرکت قند چناران؛ - شرکت داروسازی ثامن.

فعالیت‌های آستان در ساحه صنایع غذایی بیش از هر چیز با «شرکت نان قدس رضوی» پیوند دارد. به گفته سرپرست این شرکت: «دوازده درصد محصولات کیک و شیرینی ایران توسط نان رضوی تولید می‌شود. شرکت نان قدس بیش از 90 نوع محصول تولید می‌کند و در 8 ماه اول سال جاری خورشیدی [1395] یک هزار و 700 تن محصول به ارزش 3 میلیون دلار صادر کرده است. نان قدس در کشورهای حاشیه خلیج فارس و آسیای میانه هم نمایندگی دارد. در کنار نان قدس، شرکت خمیرمایه رضوی قرار دارد که به گفته مسئولانش یک چهارم خمیرمایه ایران را تامین می‌کند و بیش از 50 درصد از محصولاتش را به خارج از ایران صادر می‌کند.»

علاوتاً «شرکت لبنی رضوی نیمه اول سال 1394، حدود هشتصد تن انواع محصولات لبنی صادر کرده است. در کنار اینها شرکت فرآورده‌های غذایی رضوی کنسرو و کمپوت‌های ممتاز و نوشیدنی‌های تقدیس را تولید می‌کند.»

5 - در ساحه «صنعت و معدن»: شرکت‌های مربوط آستان عبارت‌اند از: - شرکت تهیه و تولید فرش آستان قدس رضوی؛ - شرکت نخریسی و نساجی خسروی خراسان؛ - شرکت کارخانجات صنایع چوب آستان قدس رضوی؛ - شرکت معادن قدس رضوی.

شرکت فرش آستان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان فرش دستباف در ایران است که سالانه حدود 6 هزار متر مربع فرش دستباف نفیس تولید می‌کند. مسئولیت اصلی این شرکت تامین فرش برای حرم امام رضا است، اما مجاز است محصولاتش را بفروشد یا صادر کند. 85 فیصد شرکت نخریسی و نساجی خسروی خراسان متعلق به آستان قدس رضوی است که در حوزه ریسندگی و بافندگی را در کل ایران در بین ده شرکت اول نساجی مقام اول را حائز می‌باشد. به همین ترتیب ارزش پروژه‌های شرکت کارخانجات صنایع چوب آستان قدس رضوی در سال 1392 بیش از 5 میلیارد تومان برآورد شده است. همچنان فعالیت «شرکت معادن قدس رضوی» که بر تولید و تامین سنگ متمرکز است، اکنون 10 معدن سنگ گرانیت دارد.

6 - در ساحه «خودروسازی» [موتور سازی]: شرکت‌های مربوط آستان عبارت اند از: - شرکت شهاب خودرو؛ - شرکت شهاب یار، - شرکت کمباین سازی ایران.

فعالیت این شرکت‌ها بیشتر در زمینه برتولید موتوره‌های سنگین و حمل و نقل و مواد و پرزه جات آن متمرکز است، چنانکه «شرکت شهاب خودرو با نام اصلی لیلاند موتورز ایران در سال 1342 تأسیس شد، در سال 1374 تغییر نام داد و آستان قدس سهام آن را در سال 1378 خرید. تولید و فروش اتوبوس، کامیون و تانکر از جمله فعالیت‌های اصلی این شرکت است. این شرکت می‌گوید که اولین اتوبوس‌های دو طبقه ایران را تولید کرده و دومین تولید کننده اتوبوس در ایران است. آستان قدس در سال 1378 در یک مزایده، 65 درصد از سهام این شرکت را به قیمت حدود 9 میلیارد تومان خرید، اما این مبلغ به عنوان بخشی از بدهی دولت به این نهاد در نظر گرفته شد.» «شرکت شهاب یار» بیشتر به تولید لوازم و پرزه جات موتور اختصاص دارد و «شرکت کمباین سازی ایران» بزرگترین تأمین‌کننده ماشین‌آلات و تجهیزات زراعتی در منطقه محسوب می‌شود.

7 - در ساحه «انرژی»: شرکت‌های مربوط به آستان عبارت اند از: - شرکت توسعه نفت و گاز رضوی؛ - مهاب قدس.

«شرکت توسعه نفت و گاز رضوی که 49 درصد سهام آن در اختیار آستان قدس و 51 درصد آن در مالکیت شستا (شرکت سرمایه‌گذاری سازمان تاین اجتماعی) است می‌گوید که در پی کسب جایگاه مناسب در بین ده شرکت نخست تولید و تجارت در صنعت نفت و گاز ایران است. این شرکت ماموریت خود را توسعه میادین نفت و گاز، فعالیت در بازرگانی نفت خام و فرآورده‌های نفتی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های پالایشگاهی نفت و گاز و پتروشیمی می‌داند. ساخت پنج دکل حفاری دریایی از جمله پروژه‌های این شرکت در سال 1394 است که به گفته مدیر عامل آن در قراردادی به ارزش یک میلیارد و صد میلیون دلار به شرکت نفت و گاز رضوی رسیده است.»

د پانیو شمیره: له 8 تر 9

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

«شرکت مهاب قدس یکی از بزرگترین شرکت‌های مهندسی مشاوره و اجرا در زمینه طرح‌های آبی و سدسازی است. این شرکت که زمانی به دلیل ارتباط با برنامه هسته‌ای ایران در فهرست تحریم‌های آمریکا بود، در مرکز مناقشه‌ای قضایی میان آستان قدس و وزارت نیروی ایران قرار دارد. وزارت نیرو می‌گوید که واگذاری بخش اعظم این شرکت به آستان قدس در دولت سابق، چند هزار میلیارد تومان زیر قیمت انجام شده و تلاش می‌کند که مانع از واگذاری آن شود. به گفته وزیر نیرو، این موضوع در قوه قضاییه مطرح شده و به دستور رهبر ایران در حال رسیدگی است. سهام دولت در شرکت مهاب قدس در زمان ریاست جمهوری محمود احمدی نژاد بابت بخشی از پیش پرداخت اجرای پروژه خط آهن گرگان- مشهد به شرکت عمران رضوی وابسته به آستان قدس واگذار شد. دولت فعلی از فساد 12 هزار میلیارد تومانی در این پروژه خبر داده و می‌گوید که مصوبه دولت قبل باید لغو شود. به گفته وزارت نیرو، در حال حاضر این مجموعه در اختیار آستان قدس به عنوان سهامدار اصلی آن است.»

8 - در ساحه «فناوری [تکنالوژی] اطلاعات و ارتباطات»:

«شرکت فناوری اطلاعات و ارتباطات رضوی» در سال 1377 با نام «شرکت مشاوره و خدمات رایانه قدس رضوی» راه‌اندازی شد و بعد از یک سال به شرکت فناوری اطلاعات و ارتباطات رضوی یا «فاوا رضوی» تغییر نام داد. این شرکت علاوه بر ارائه خدمات به موسسات مربوط به سازمان اقتصادی رضوی، مشارکت در پروژه‌های فناوری اطلاعات در سطح ایران را هم جزء ماموریت‌های خود می‌داند. مدیر عامل این شرکت می‌گوید که با نصب و راه‌اندازی تجهیزات "وایرلس" در نقاط مختلف مشهد، اینترنت پرسرعت مشتری‌های بزرگی از جمله هتل‌ها، برج‌های تجاری، شرکت‌ها و موسسات دولتی و خصوصی را تامین می‌کند. (پایان مختصر گزارش)

برای مزید معلومات به لینک ذیل کلیک کنید:

http://www.bbc.com/persian/iran/2016/03/160306_126_145_astan_ghods_razavi_chart_business_activities

د پانو شمیره: له 9 تر 9

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې دلېکنیزې بنې پازوالي دلېکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ